

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Ecologische inventarisatie Zuidoost wand Commanderieplein Ootmarsum

Opdrachtgever: dhr. H. Heupink

projectnummer: 051.13.00.00.00

Datum: 25-01-2019

Inleiding

KADER

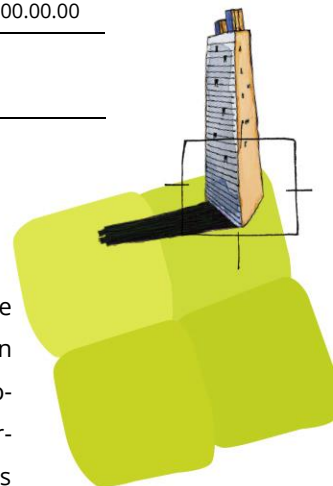
De opdrachtgever is voornemens om een 'derde gebouw' en een aantal parkeerplaatsen te realiseren op het Commandiereterrein te Ootmarsum. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. In 2011 en 2015 was al ecologisch onderzoek uitgevoerd in het kader van de toenmalige Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet 1998. Naast dat dit onderzoek is verouderd (voor onderzoeksgegevens wordt veelal een houdbaarheid van drie jaar aangehouden) is op 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (Wnb) in werking getreden. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet 1998 (en ook de Boswet). Het plangebied waar het nu om gaat is een klein onderdeel van het eerdere plangebied.

Voorliggende notitie betreft een actualisatie van het onderzoek in 2011 en 2015 met als doel na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Deze actualisatie is gebaseerd op bureauonderzoek (raadplegen bronnen), voorgaande ecologische inventarisaties en op basis van foto's van het plangebied.

PLANGEBIED

Het plangebied ligt ten zuiden van de historische kern, in de bebouwde kom, van Ootmarsum en omvat bestrating, gazon en (jong) opgaand groen. Zie figuur 1 voor de ligging van het plangebied. Bebouwing en permanent oppervlaktewater ontbreken in het plangebied.

De ontwikkelingen bestaan uit de realisatie van een gebouw (zogenoemd 'derde gebouw') en enkele parkeerplaatsen. Hiervoor zal bestrating en het gazon worden verwijderd.

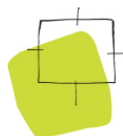

BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Utrechtseweg 7, 3811 NA Amersfoort T 033 465 65 45

E info@bugelhajema.nl W www.bugelhajema.nl

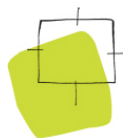
Vestigingen te Assen, Leeuwarden en Amersfoort

Figuur 1: Topografische kaart met de ligging van het plangebied, rode omlijning. (Bron kaartondergrond: Esri Nederland & Community Maps Contributors)

Impressie van het plangebied, gezien vanuit het zuiden (zomer 2018).

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Deze betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna¹ (NDFF) via Quickscanhulp.nl² (© NDFF - quickscanhulp.nl 14-01-2019 14:59:02) blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het plangebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het gaat voornamelijk om amfibieën, zoogdieren en vogels met jaarrond beschermde nesten. Op basis van de inventarisatie van de foto's blijkt echter dat het plangebied een beperkte natuurwaarde kent.

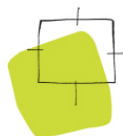
Het gazon bestaat hoofdzakelijk uit kort gemaaid gras. Aan de oostkant van het plangebied staan drie jonge bomen en aan de westzijde is enige (jonge) opgaande begroeiing aanwezig. Beschermde plantensoorten worden gezien de terreingesteldheid niet in het plangebied verwacht.

In het plangebied ontbreken bomen van voldoende formaat en bebouwing waardoor er geen geschikte plaatsen zijn die als verblijfplaats voor vleermuizen of vogels met jaarrond beschermde nesten kunnen dienen. Algemene vogelsoorten die mogelijk in de bomen in het plangebied kunnen broeden zijn houtduif en Turkse tortel. Het overige groen is te jong voor nesten van deze en andere vogels. Nesten van houtduif en Turkse tortel zijn niet jaarrond beschermd.

Het plangebied vormt mogelijk een klein onderdeel van het foerageergebied van vleermuizen, zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger, en vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus (Quickscanhulp.nl).

¹ Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens: de Gegevensautoriteit Natuur heeft vastgesteld dat ze kloppen. Informatie is te vinden op www.natuurloket.nl.

² Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het plangebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het plangebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt, de Gegevensautoriteit Natuur staat hiervoor in.

De opgaande begroeiing ten zuiden (langs De Wildbaan) en iets verderop ten oosten van het plangebied (langs de ijsbaan) vormen een onderdeel van doorgaande structuren van opgaande begroeiing die onderdeel kunnen vormen van een vliegroute van vleermuizen. Uit het onderzoek uitgevoerd in 2011³ blijkt ook dat deze structuren als vliegroutes worden gebruikt, onder andere door gewone dwergvleermuis en mogelijk watervleermuis.

Het plangebied biedt geschikt leefgebied voor een aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals huisspitsmuis en veldmuis (Quickscanhulp.nl). Voor de te verwachten algemene soorten geldt in de provincie Overijssel een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Uit de directe omgeving van het plangebied is het voorkomen van de niet-vrijgestelde boommarter, steenmarter, eekhoorn, veldspitsmuis en grote bosmuis bekend (Quickscanhulp.nl). Het plangebied bestaat voornamelijk uit kort gemaaid gras en bestrating waardoor deze geen geschikt leefgebied vormt voor de genoemde en andere niet-vrijgestelde beschermde soorten.

Wegens het ontbreken van permanent oppervlaktewater in het plangebied kunnen voortplantingsplaatsen voor amfibieënsoorten worden uitgesloten. Het plangebied vormt hooguit marginaal landbiotoop voor enkele algemene amfibieënsoorten, zoals de uit de omgeving bekende bruine kikker en gewone pad (Quickscanhulp.nl). Voor deze soorten geldt in de provincie Overijssel een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. In de directe omgeving van het plangebied zijn de niet-vrijgestelde amfibieënsoorten boomkikker, heikikker en kamsalamander bekend (Quickscanhulp.nl). Wegens de afwezigheid van geschikt biotoop, zoals heide en ruigte, zijn deze soorten niet te verwachten in het plangebied.

Geschikt leefgebied voor (uit de omgeving bekende) beschermde soorten uit de soortgroepen reptielen, vissen en ongewervelden is gezien de inrichting niet aanwezig in het plangebied. Zo zijn de uit de nabije omgeving bekende grote weerschijnvlinder en kleine ijsvogelvlinder aangewezen op onder andere vochtige bossen met open plekken. Voor hazelworm ontbreekt voldoende ruigte afgewisseld met houtwallen, open bos en/of heide.

TOETSING

Met de uitvoering van het plan gaan geen nest- of verblijfplaatsen van vleermuizen en vogels met jaarrond beschermde nesten verloren. Een klein deel van het foerageergebied van vleermuizen en/of vogels met jaarrond beschermde nesten zal door de uitvoering van de werkzaamheden verloren gaan. Het plangebied is echter hooguit marginaal geschikt en bovendien is in de omgeving van het

³ Faunaconsult, september 2011. Flora- en faunaonderzoek op de locatie Commanderie te Ootmarsum.

plangebied ruim voldoende alternatief en deels hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vleermuizen en vogels met jaarrond beschermde nesten door verlies van foerageergebied kunnen dan ook worden uitgesloten.

De opgaande begroeiing ten zuiden en iets verderop ten oosten van het plangebied blijft behouden en kan blijven fungeren als onderdeel van vliegroutes van vleermuizen. Om negatieve effecten op mogelijke vliegroutes te voorkomen dient zowel tijdens de bouwfase als de gebruiksfase gebruik te worden gemaakt van (buiten)verlichting met gerichte lichtarmaturen die geen lichtuitstraling richting de groenstrook aan de zuidzijde van het plangebied veroorzaken. De groenstrook ten oosten van het plangebied is dusdanig ver dat negatieve effecten door licht uitgesloten kunnen worden. Het gebruik van specifieke verlichting zoals hierboven beschreven zorgt ervoor dat de vliegroutes langs het plangebied hun functie kunnen blijven vervullen.

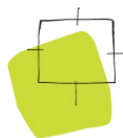
Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen wel in gebruik zijnde nesten van meer algemeen voorkomende vogels worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Overijssel. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Voor de soortgroepen planten, reptielen, vissen en ongewervelden kunnen negatieve effecten op in het kader van de Wnb beschermde soorten worden uitgesloten doordat het plangebied geen geschikt biotoop vormt voor deze soorten.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN - voormalig Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Overijssel uitgewerkt in de Omgevingsvisie Overijssel en de bijbehorende Omgevingsverordening Overijssel 2017. Het NNN in Overijssel kent geen externe werking.

INVENTARISATIE

In het kader van de Wnb beschermde gebieden liggen op geruime afstand van het plangebied. Het meest nabij gelegen beschermde gebied betreft het Natura 2000-gebied Achter de Voort, Agerbroek & Voltherbroek dat gelegen is op een afstand van circa 1,8 kilometer ten zuidoosten van het plangebied. Het meest nabijgelegen in het kader van het NNN beschermd gebied ligt op ruim 300 meter ten westen van het plangebied.

TOETSING

Gezien de terreinomstandigheden, de afstand tot beschermde gebieden, de inrichting van het tussenliggende gebied met bebouwing en wegen en de aard van de ontwikkeling, zijn met betrekking tot het voorgenomen plan geen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden en het NNN te verwachten.

Deze inventarisatie geeft geen aanleiding voor een voortoets in het kader van de Wnb en is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van de ontwikkeling een voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Van het doen van aanvullend onderzoek en de aanvraag van een ontheffing op grond van de Wnb is in voorliggende situatie geen sprake. Wel dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen

van vogels. Tevens dient zowel tijdens de bouwfase als de gebruiksfase gebruik te worden gemaakt van (buiten)verlichting met gerichte lichtarmaturen, die geen lichtuitstraling richting de groenstrook aan de zuidzijde van het plangebied veroorzaken. Dit in verband met de functie van deze opgaande groenstructuur als vliegroute voor vleermuizen.

Een nadere analyse in het kader van de gebiedenbescherming van de Wnb of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. Het plan heeft geen negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van natuurlijke habitats en soorten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Wnb nodig. Het plan is daarnaast op het punt van het NNN niet in strijd met de Provinciale Omgevingsverordening.